

Slovo k povzbuzení na neděli 1. května 2022, na 3. neděli velikonoční – C
Biblická čtení: Sk 5,27b-32.40b-41; Ž 30; Zj 5,11-14; Jan 21,1-19

Milé sestry, milí bratři,

dnešní neděle – po Velikonočním triduu a následném oktávu – je první z „obyčejných“ nedělí velikonočních, které jsou zpřítomněním jak samotného zmrtvýchvstání Pána Ježíše, tak i celých oněch čtyřiceti dnů, kdy se zjevoval po svém vzkříšení: Jak Kristus ukazoval svým věrným, že opravdu žije, že vstal z mrtvých, nikoli však zpět do světa a života tohoto, nýbrž již do světa Božího; že vstal se svým vlastním tělem nesoucím rány, s možností se ho dotknout, s tělem schopným jídla a pití; že s učedníky může být a promlouvat, že toto tělo je ale již proměněné, zbožštěné, už nepodléhající nutnostem času a prostoru.

To vše si dnes – jako i každou neděli během roku – připomínáme. Nejen jako vzpomínku na události evangelijní, ale i jako připomínku, že ne nepodobně těmto čtyřiceti dnům s námi Kristus zůstal až do konce světa přítomen, ve svatých tajemstvích (*mystéria*), zvláště ve svátostech a v Božím slově, ve všem Božím na křesťanství. Kéž bychom proto v tomto duchu aspoň nějak prožili dnešní bohoslužbu, dnešní den, prožívali každou neděli, celý svůj život... Nyní zkusme společně zaměřit svou pozornost na dnešní první biblické čtení, především na jednu jedinou jeho větu.

Úryvek z páté kapitoly Skutků apoštolů nás přenáší do Jeruzaléma, do doby nedlouho po Letnicích, do samotných počátků, nejranější doby církve. Apoštolové hlásají evangelium, že Ježíš – ukřižovaný, zmrtvýchvstalý a oslavený – je opravdu oním očekávaným Mesiášem. Židé, zvláště špičky národa, ovšem nechtějí či nedokážou evangelium přijmout, považují je za rouhání, snaží se apoštoly všemožně umlčet. Velekněží nechají vsadit Petra s Janem do chrámového vězení, odkud je vysvobodí anděl Páně. Nyní apoštolové stojí opět před veleradou a Petr na otázku veleknězovu, jak se opovažují učit o Kristu navzdory jejich zákazu, odpovídá svou slavnou větou: «Více je třeba poslouchat Boha než lidi».

To jsou slova, která se následně stanou velmi drahými křesťanským mučedníkům všech dob. Nejednen, jak čteme již ve starokřesťanských Skutcích mučedníků (*Acta martyrum*), je během svého procesu doslova citoval tváří v tvář soudcům, kteří křesťanské mučedníky chtěli různými způsoby, po dobrém i po zlém, přimět ke zřeknutí se víry v Pána Ježíše, k obětování pohanským bohům. A nacházel v nich sílu, sílu ke svědectví (*martyria*).

«Více je třeba poslouchat Boha než lidi» je totiž jasným vyznáním primátu vztahu s Bohem, se zmrtvýchvstalým Pánem Ježíšem, primátu jeho přikázání lásky a jeho hlasu před vztahy, příkazy a hlasy jinými. Zejména takovými, které by strhávaly a zvaly ke zlu, k nenávisti, k nelásce, ke zradě Boha, víry, dobra a lidí. A před takovými snahami a hlasy, jež by chtěly člověka manipulovat a přimět k postojům a činům, které považuje – ve světle své víry v Krista a jeho evangelium – za nedobré a zlé.

«Více je třeba poslouchat Boha než lidi» není v protikladu k lásce k lidem, určitě neničí dobré mezilidské vztahy, ani neučí nenaslouchat druhým, nenabádá nedat jim přednost před sebou samým. To určitě ne. Jen vyznává, čemu je třeba dát přednost, když se vztah s lidmi a poslušnost jejich hlasu dostanou do vážné kolize s láskou, dobrem, spravedlností, Bohem samotným, Pánem Ježíšem a jeho evangeliem. Tehdy je třeba dát přednost Bohu.

Samozřejmě s tím, že je nezbytné nesmírně pokorně a s jemným rozlišováním naslouchat, co je a co není opravdu Boží; autentickým Božím hlasem může být vždy jen to, co je v souladu s vtělenou Boží láskou, s Pánem Ježíšem, Beránkem obětovaným a vzkříšeným, a jeho evangeliem.

«Více je třeba poslouchat Boha než lidi» tak neznamená jen veliké povzbuzení k heroickému křesťanskému mučednictví v nejužším slova smyslu, k obětování vlastního života pro věrnost víře v Krista a jeho vědomému následování. Je i povzbuzením k jakékoli jiné statečnosti při dávání přednosti skutečné lásce a skutečnému dobru, ke statečnosti se nenechat strhnout ke

zlu, k odvaze se i za dobro, pravdu, lásku, spravedlnost a milosrdenství – tedy i za takovouto „Boží věc“ – nějak nasadit. Něco takového přeci vyžaduje nejednou opravdovou a velkou statečnost. A samozřejmě také vždy ono pokorné rozlišování Božího od ne-Božího s tím, že nikdo se nesmí stát svou poslušností Bohu pyšným nebo tvrdým.

«Více je třeba poslouchat Boha než lidi» je princip, který není – ve všech svých rovinách a odstínech – závazný jen pro ty, jimž byla dána křesťanská víra, ale je i obecně platný, křesťanský v nejširším smyslu. Zejména pokud si pod pojmem Bůh představíme Nejvyšší dobro, pravdu či lásku, opravdu ušlechtilý ideál (takový je vždy nějak transcendentní, Boha se týkající) či ideál svědomí správně a pokorně posuzujícího realitu, rozlišujícího, co je dobré a co ne (jen správně a zároveň pokorně fungující svědomí, *conscientia recta*, může být hlasem Božím v člověku).

Již Sokrates, jak nám zachoval jeho největší učedník Platon, během svého procesu řekl svým soudcům: «Možná se rozmýšlíte, že mne propustíte pod podmínkou, pokud už dál nebudu filozofovat. Ale pak vám musím říci: Já vás, athénští mužové, mám v úctě, ale více budu poslouchat Boha než vás. A proto dokud budu dýchat a budu toho schopen, nikdy nepřestanu pěstovat filozofii».

Milé sestry, milí bratři, úryvku ze Skutků apoštolů na letošní třetí neděli velikonoční nemusíme tak naslouchat jen jako čtení na pokračování rozevírajícímu před námi epizodu z dějin nejranějšího křesťanství, z doby pronásledování prvotní biblické církve ze strany synagogy. Daleko více před námi – vedle mnoha jiného – otevírá nesmírně aktuální pozvání a povzbuzení, že jsou ideály jako Bůh, Pán Ježíš, láska, dobro, spravedlnost, pravda, milosrdenství, kterým je třeba v rozhodujících chvílích dát přednost před poslušností hlasům lidí, jsou-li tyto zlé. Je to povzbuzení důležité, zvláště ve všech těžkých a kritických dobách, jakou je bezesporu v mnoha ohledech i doba dnešní.

Kéž tedy před námi dnes zazáří krása věrnosti Kristu, věrnosti vztahu a přátelství s ním, věrnosti jeho laskavému hlasu. Skutečná snaha o věrnost Pánu Ježíšovi je totiž jednou z forem jeho přítomnosti v našem životě, jednou z forem přítomnosti Zmrtvýchvstalého mezi námi a ve světě, jedou z forem stále pokračujícího setkávání se s ním, třeba i nějakého zázračného rybolovu...